

**Państwowe Gospodarstwo Leśne
Lasy Państwowe**

Leśnicy w obozach jenieckich w czasie drugiej wojny światowej

Przysposobienie Wojskowe Leśników 1933 - 1939

Przysposobienie Wojskowe Leśników

W 1933 roku dyrektor naczelny Lasów Państwowych, Adam Loret, podpisał z wiceministrem spraw wojskowych gen. Dyw. Tadeuszem Kasprzyckim umowę o zorganizowaniu szkolenia wojskowego leśników w ramach powołanej paramilitarnej organizacji wojskowej, Przysposobienia Wojskowego Leśników. Celem tej organizacji oprócz krzewienia kultury fizycznej i sportu było przygotowanie leśników do zadań, które zostaną im przydzielone w czasie wojny.

Pod koniec lat trzydziestych PWL objęło szkoleniem ogólnym około 12 tysięcy leśników i robotników leśnych. Zgodnie ze statutem organizacji, szkolenie w dziedzinie przysposobienia wojskowego obejmowało:

- kształcenie wojskowe w zakresie obrony państwa**
- kształcenie dyscypliny, dzielności moralnej, sprawności fizycznej**
- kształtowanie najwyższego stopnia sprawności służby leśnej na rzecz obrony Polski**
- organizację wzajemnej pomocy moralnej i materialnej wśród członków PWL**

Zagórze – Kłobuck Centrum PWL

Nadleśnictwo Nowy Folwark

Zagórze – Kłobuck Centrum PWL

Nadleśnictwo Sarny kurs PWL

Rozmieszczenie oficerskich obozów jenieckich w granicach z 1938 roku

Oficerowie polscy w obozach jenieckich pod koniec wojny

Data	Oflag	Liczba oficerów
1 XI 1944	II C Woldenberg	5 991
1 XI 1944	II D Gross Born	5 011
1 X 1944	VI B Dossel	2 222
1 XII 1944	VII A Murnau	4 755
	Podchorążowie	3 500
	Razem	21 479

Krakowski Zdzimierz - por.

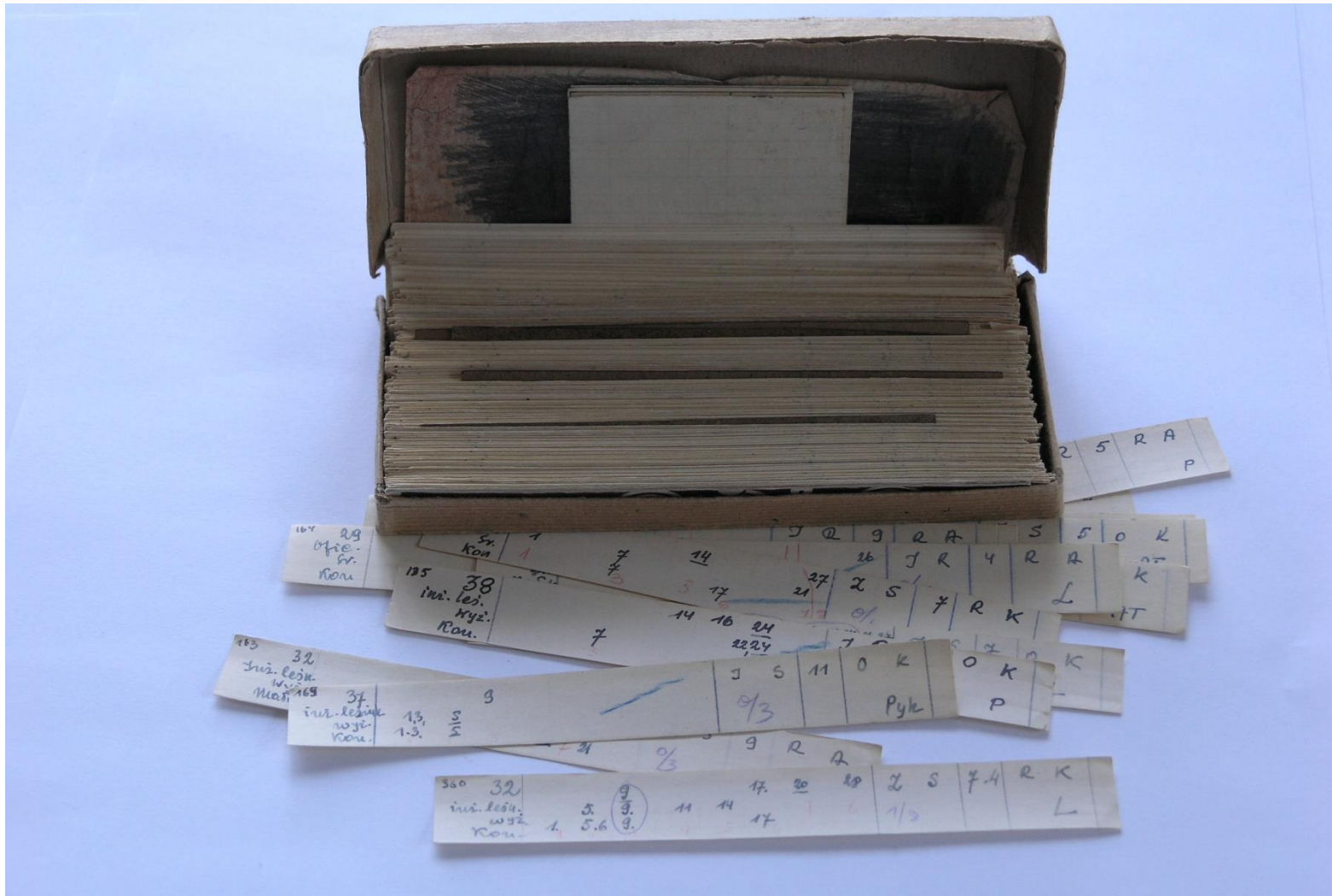
Wiek a niektóre

cechy charakteru -

Wyniki badań nad charakterem
metoda, testów sytuacyjnych dra
Konstantego Sobolskiego, prze-
prowadzonych w Oficerskim
obozie jeńców polskich II B w
Arnszwolde wiosną 1944 roku.

- Grossborn - Obóz II D - 1944 -

Pierwszy egzemplarz tego opracowania ukazuje się w „Zbiorze Prac”
Zespołu Badawczo Naukowego Of. Ob. Jeń. Pol. II D, drugi egzemplarz w
„Bibliotece Rękopisów” Kola Nauczycielskiego Of. Ob. Jeń. Pol. II B-D -
Przed publikowaniem w jakiegokolwiek formie należy porozumieć
się z autorem artykułu. — Prawo pierwszeństwa druku w wypad-
ku śmierci autora przysługuje Zespołowi Badawczo Naukowemu.

Ankiety wypełnione na potrzeby opracowania „Wiek a niektóre cechy charakteru”. Oflag II B Arnswalde i II D Gross Born.

113 32
inż. leśn.
wyr.
Małop.

10

18 21
12 21

Z S 9 R A
AST

504 39
leśnik
sr.
Małop.

2 6
2 5

7. 8. 9. 10.

13. 15
15. 16. 18
15 20

20. 22. 24 26. 27
27

J S 7 O K
L

135 38
inż. leś.
Hyz.
Kon.

14 16 24
22. 24

J R 7 O K
P

360 32
inż. leśn.
wyr.
Kon.

1 5. 6 9
5. 6 9

11 14 17. 20 28
17 7 6

Z S 7. 4 R K
L

169 37
inż. leśnik
wyr.
Kon.

13. 15
1. 3. 5

J S 11 O K
Pyk

Ankiety wypełnione przez leśników

Wiek	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	Razem
ilosc	8																																				673
ogolno	43																																				

Zestawienie 1.
Badani według wieku.

Badani rozpadają się na następujące zawody:

zawód	ilość	%	zawód	ilość	%
1. rolnik	239	34	9. kupcy handlowcy	18	2.7
2. urzędnicy	115	17	10. lekarze	12	2.
3. nauczyciele	101	15	11. leśnicy	10	1.5
4. robotnicy	36	6	12. dyrektorzy przedsiębiorstw	11	1.6
5. leśnicy	32	5	13. dzielnicy	5	0.7
6. tutejsi	32	5	14. ekonomicy	5	0.7
7. studenci	26	4	15. inne zawody	9	1.5
8. prawnicy	22	3	Razem	673	100

Zestawienie 2.
Badani według zawodów.

Obraz ~~zawodowy~~ ^{działu} pochylenia bada-
nych daje nam poniższe zestawienie:

	osób	%
działka Polska		
inny		

Liczba członków kół leśników w poszczególnych obozach

Oflag	Członkowie kół leśników
II C Woldenberg	111
II D Gross Born	51
VI B Dossel	19
VII A Murnau	75
?	13
Razem	269

**Oficerowie leśnicy w oflagu
XVIII C Spittal**

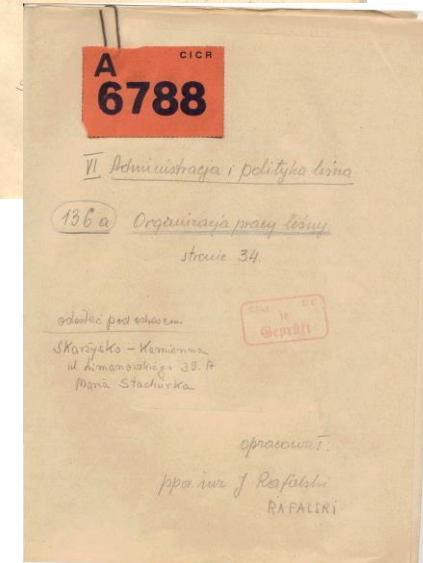
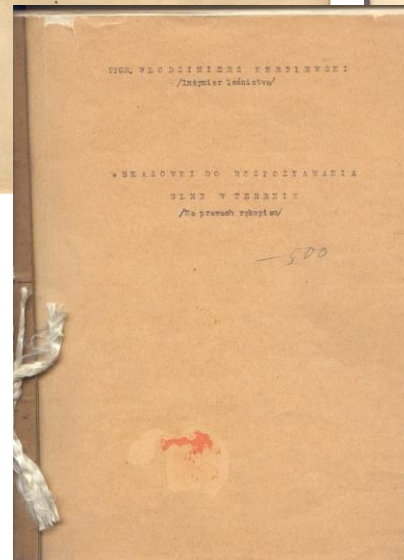
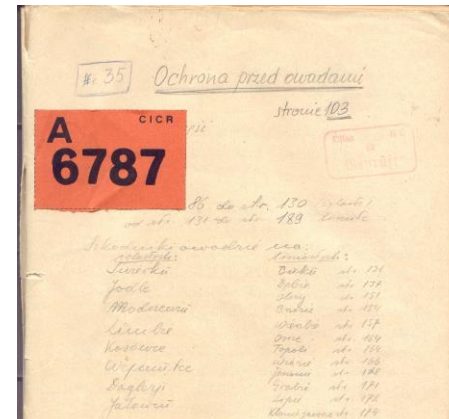
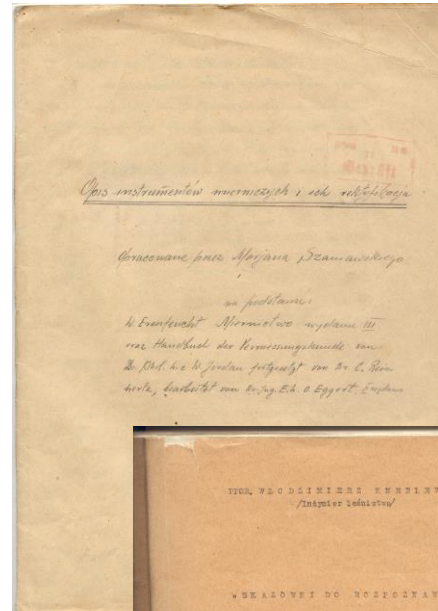
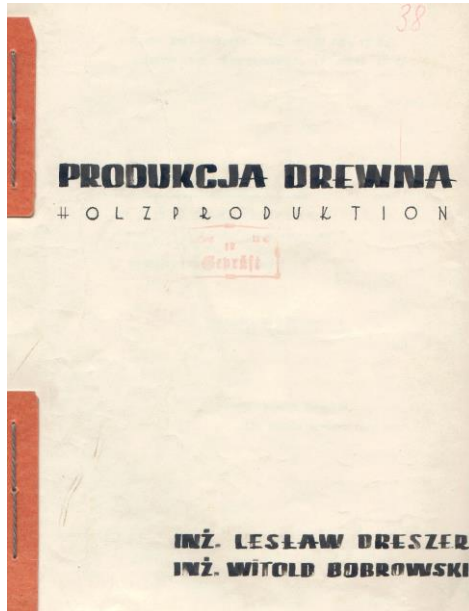
Lienz 14 VI 1940 r.

Leśnicy w obozie w Murnau

Tyrol. Podchorążowie przy ścinie drzew. Siedzi drugi od lewej Henryk Marczewski.

- DAGLEZJA - i jej przyszłość w lasach Europy.

Schmitt's Neue Deutsche Doppel-Handlung.
(in allen Kassen und Geschäften erhältlich)

Karol Eder, ppor.
- Nr. 400 - Blok C₃-28

KOŁO LEŚNIKÓW W OFICERSKIM OBOZIE JEŃCÓW VII.A.
w Murnau

Z A Ś W I A D C Z E N I E

Pan ppor. E d e r Karol, Edward, urodzony 15. października 1914r.
w Urbanowie, pow. Grodzisk Wlkp. wykonał w czasie od 24. listopada 1941r.
do 22. maja 1943r. pracę z zakresu Botaniki leśnej

p.t. "Daglezja i jej przyszłość w lasach Europy"

którą zamierza przedstawić na jednej z Wyższych Uczelni Leśnictwa w
Polsce, jako pracę dyplomową, celem uzyskania stopnia inżyniera leśnictwa.

Komisja zwołana przez Zarząd Koła z grona 60 członków stwierdza,
iż Pan ppor. Eder wykonał tę pracę zupełnie samodzielnie, wykorzystując
wszelkie dostępne mu w obozie źródła i możliwości.

M u r n a u, dnia 7. marca 1945r.

PRZEWODNICZĄCY KOMISJI:

/-/Ppor. Dr. Inż. Józef Goetz
nadleśniczy "Dóbr i Lasów"
m. Toruń; b. starszy asystent
Uniw. Poznańskiego,

CZŁONKOWIE KOMISJI:

/-/Kpt. Inż. Michał Bernakiewicz
naczelnik Wydz. Leśnictwa Pom. Izby
Roln. w Toruniu.

/-/Ppor. Mieczysław Paul
nadleśniczy lasów majątku
Pawłowice-Mchy /woj. Poznański/

L. Sakowski:
/-/Por. Inż. Zdzisław Sakowski
nadleśniczy lasów państwowych
D. L. P. Toruń

mi. Łoprytowski:
/-/Ppor. Inż. Zdzisław Wróblewski
nadleśniczy lasów orynacji Zamoj-
sien.

Za ZARZĄD KOŁA:

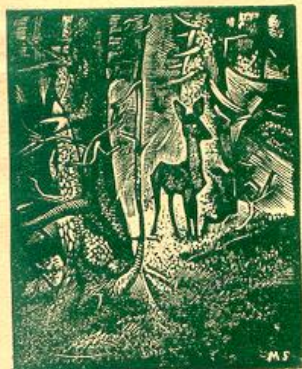
PRZEWODNICZĄCY

L. Sakowski:

/-/Por. Inż. Zdzisław Sakowski

Wpisano do ewidencji pod liczbą 19/Mia/R.
Murnau, dnia 4. kwietnia 1945r.

KIER. KURSÓW OBOJ

POCZTOWKA

W Pan ppor.

Alfred Kabiasz

Barak 17.6.

Z KORSZEN

Zaproszenie
wspólne z wiedeńskimi
organizacjami, 19 b.m.
gola. 9

Herbetta Kolesańska
w Barak, dn. 21 b.m. gola 15
Lurete. 4 sile 10
Zaproszenie Kolesańska.

POCZTOWKA

W.P. Por...

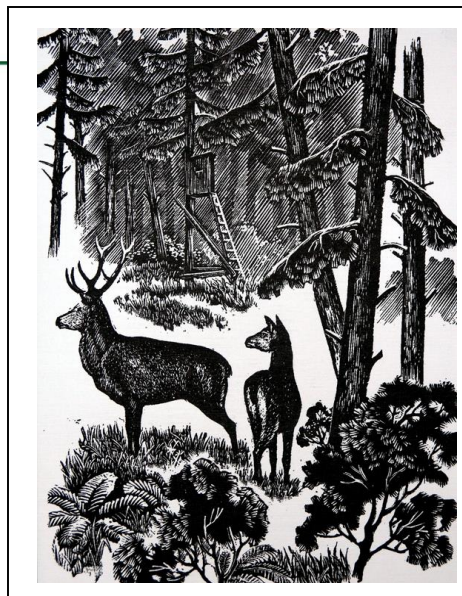
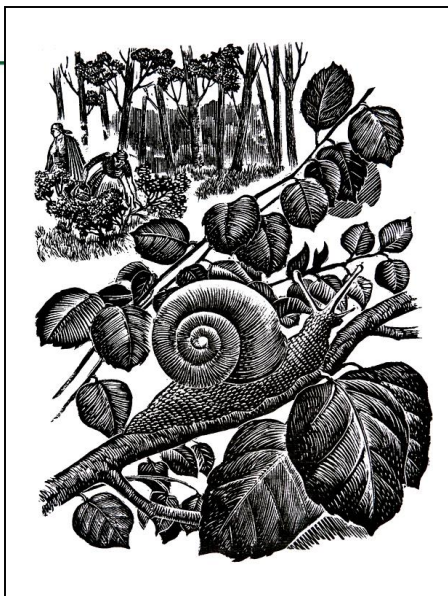
Aleksander May

bar 17.6

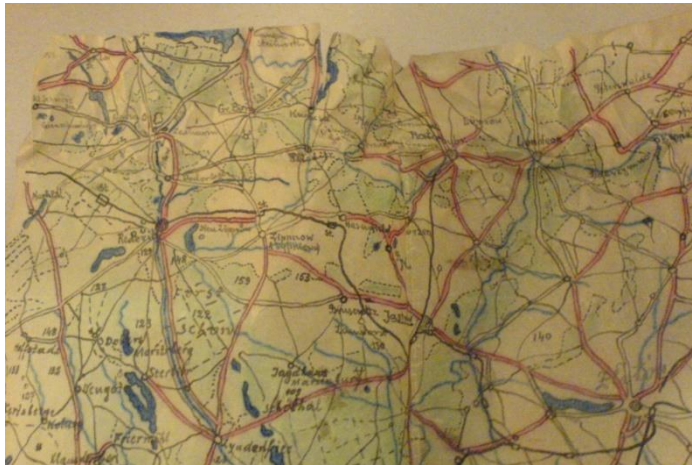
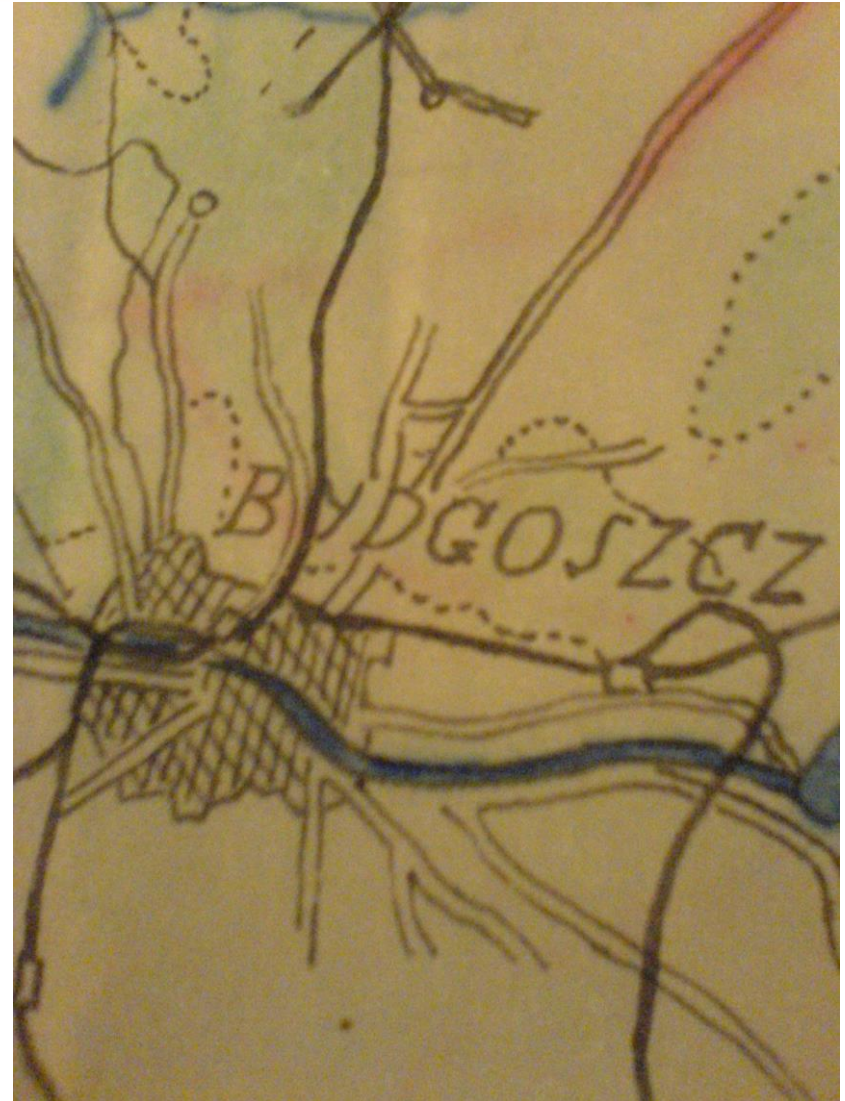
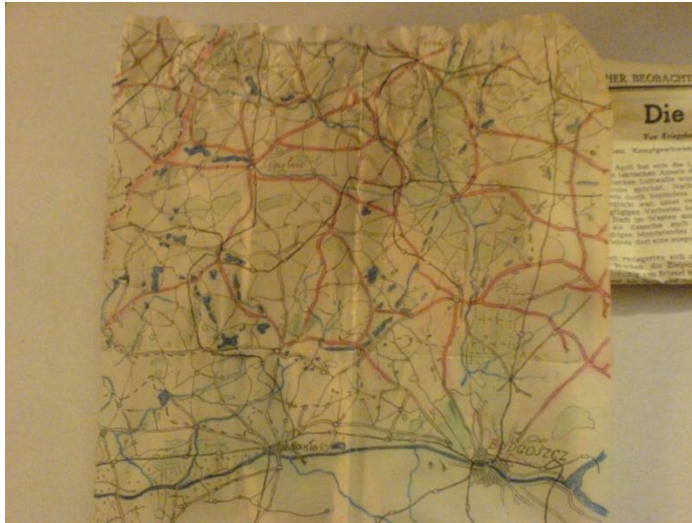
Z KORSZEN

**Mapy znalezione na terenie
Ofagu II D Gross Born**

**Państwowe Gospodarstwo Leśne
Lasy Państwowe**

**Leśnicy,
jeńcy sowieckich
specjalnych obozów NKWD
i więzień zachodnich obwodów
Białorusi i Ukrainy
zamordowani w 1940 roku**

Liczba jeńców w specjalnych obozach NKWD i więzieniach zachodnich obwodów Białorusi i Ukrainy

Specjalny obóz jeniecki NKWD, więzienia	Liczba jeńców i więźniów
Kozielsk	4594
Starobielsk	3894
Ostaszków	6364
Białoruś	3870
Ukraina	3435
Razem	22187

Liczba pomordowanych wg Ksiąg Cmentarnych

Księga Cmentarna	Liczba pomordowanych
Katyń	4406
Charków	3812
Miednoje	6288
Kijów-Bykownia*	3435
Kuropaty**	3870
Razem	21811

Liczba pomordowanych leśników

Cmentarz	Liczba pomordowanych leśników
Katyń	69*
Charków	60*
Miednoje	9
Kijów-Bykownia	33
Kuropaty	22*
Razem	193

Paweł Aleksandrowicz

Nadleśniczy
Nadleśnictwa Miory
w DLP w Wilnie
i Nadleśnictwa Hoża
w DLP W Białowieży
**zamordowany
w Katyniu**

1938 r. Nadleśnictwo Miory, Paweł Aleksandrowicz – **zamordowany w Katyniu**
Julian Doboszyński – **zamordowany w Charkowie**

Tadeusz Lipski

ur. 21 czerwca 1909 w Kowlu

świadectwo dojrzałości otrzymali w Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Kowlu
immatrykulowani na Wydziale Leśnym SGGW w Warszawie 22 listopada 1930 roku
stopień inżyniera leśnictwa otrzymali na podstawie prac dyplomowych pt.

„Badanie technicznych właściwości drewna
jodłowego z leśnictwa Krasiczyn”

prace wykonali w Zakładzie Urządzania Lasu pod kierunkiem profesora Franciszka Krzysika

wywieziony z obozu w Kozielsku 2 kwietnia 1940 roku

zamordowany w Lesie Katyńskim

Konstanty Pióro

ur. 11 grudnia 1909 pod Kowlem

„Tartaczna manipulacja drewna dębowego
z technicznego punktu widzenia”

wywieziony z obozu 9 kwietnia 1940 roku

zamordowany w Lesie Katyńskim

Władysław Muskus

ur. 25 czerwca 1898
leśniczy w majątku
w Hrebennem,
**zamordowany w
Kijowie-Bykowni**

Urszula i Władysław Muskus

z dziećmi
Grażyną
i Zbigniewem

Urszula
Muskus
w m. Długi
Most

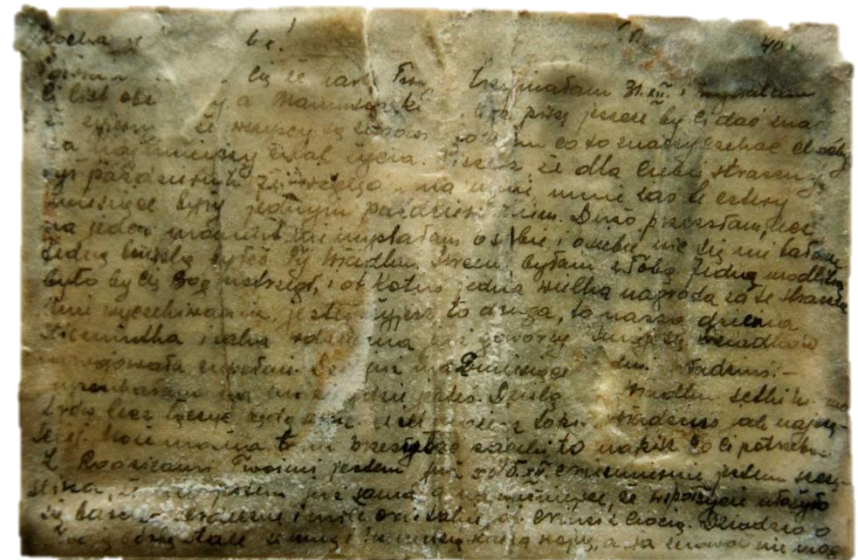
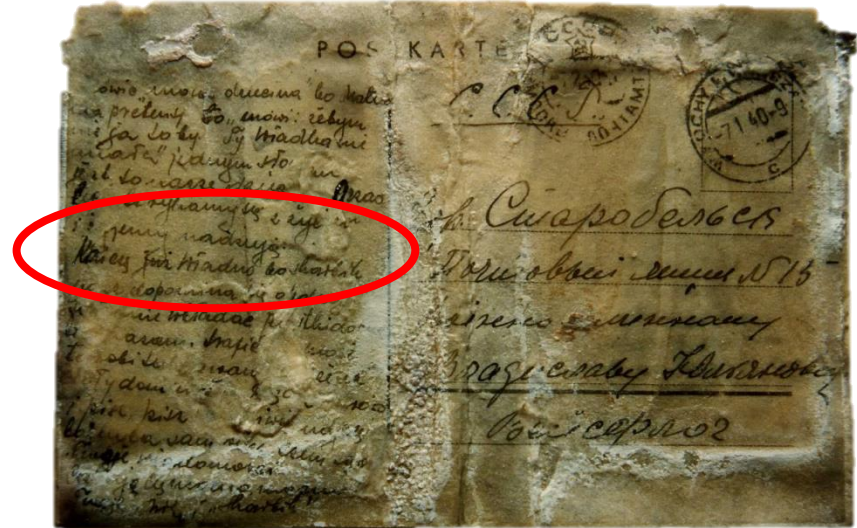

Peter Muskus
w Kijowie-Bykowni
21.09.2012 r.

Władysław Wejsflog

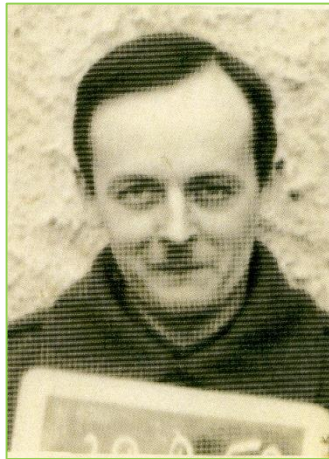
ur. 15 lipca 1901 roku
pracował w Ministerstwie
Rolnictwa i Leśnictwa
zamordowany w Charkowie

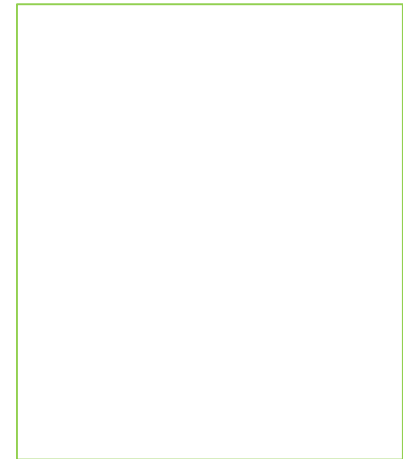
Witold Eysymontt Stanisław Eysymontt Kazimierz Eysymontt

pracował w
DLP w Poznaniu
zamordowany
w Katyniu
wywieziony z obozu
17.04.1940

pracował
w nadleśnictwie
Kłosnowo
i Przymuszewo
w DLP w Toruniu
jeniec Oflagu II C
Woldenberg

powstaniec
warszawski
zginął 16.09.1944

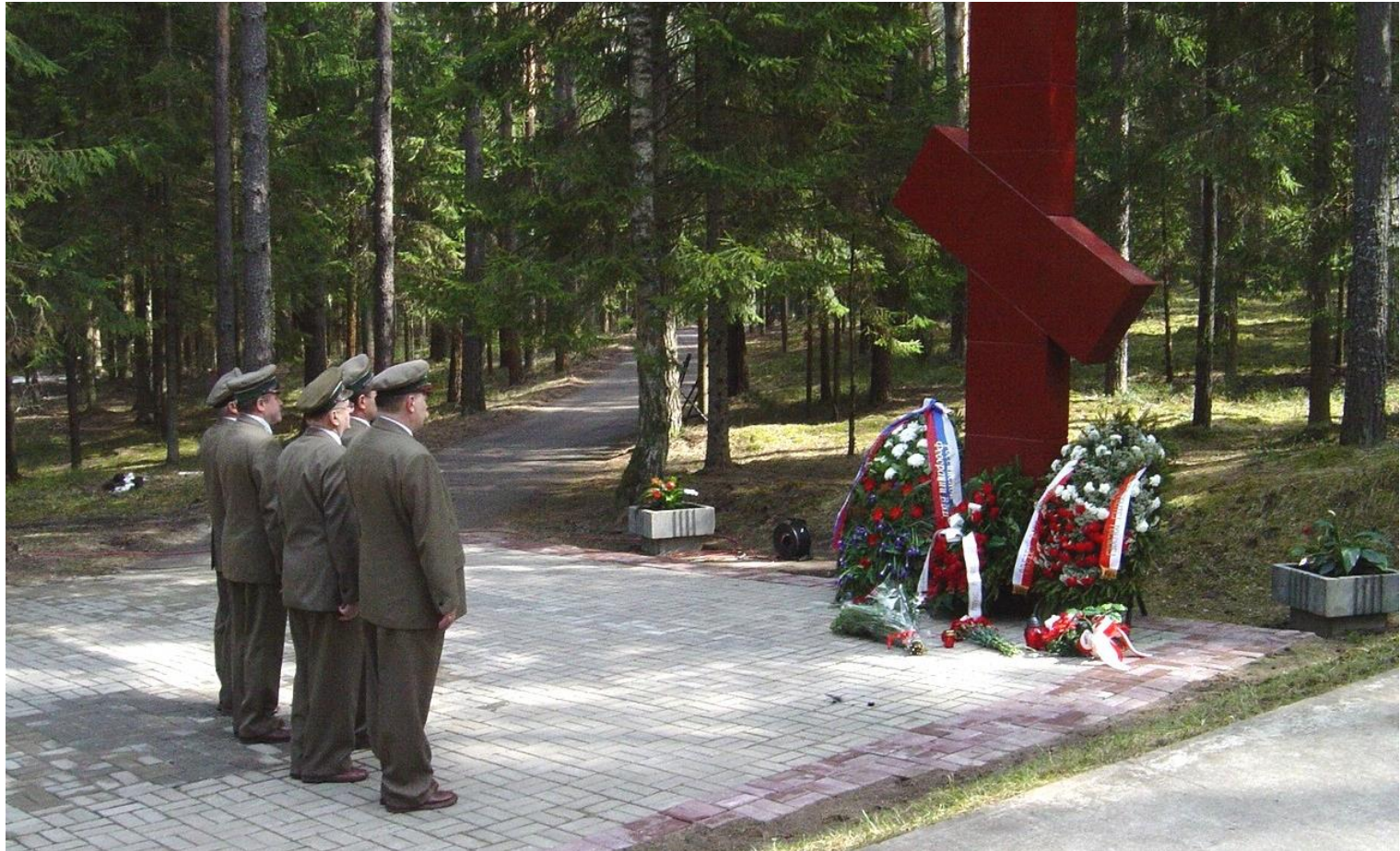
Katyń, 10.04.2010 r.

Katyń, 10.04.2010 r.

Polski Cmentarz Wojenny w Katyniu, 10.04.2010 r.

Polski Cmentarz Wojenny w Katyniu, 10.04.2010 r.

Adrianna Żarczyńska, Agata Linowska, Polski Cmentarz Wojenny w Katyniu, 10.04.2010 r.

Polski Cmentarz Wojenny w Katyniu, 10.04.2010 r., przy tablicy Jana Hausbrandta.

Polski Cmentarz Wojenny w Katyniu, 10.04.2010 r., zabieramy ziemię z Lasu Katyńskiego.

Polski Cmentarz Wojenny w Charkowie, 13.10.2011 r.

Polski Cmentarz Wojenny w Kijowie-Bykowni, 14.10.2011r.

Polski Cmentarz Wojenny w Kijowie-Bykowni, 21.09.2012r.

Polski Cmentarz Wojenny w Kijowie-Bykowni, 21.09.2012r., spotkanie z córkami Kazimierza Leona Barana.

***...Cisza wokoło... Odkryjcie głowy, pochylcie skroń.
Bo pośród nas rozsiadła się śmierć i swoją wyciągnęła dłoń.
Choć nie na polu, nie przy prawdziwym armat ogniu,
Toć przecież w służbie Rzeczypospolitej ...***

Dziękuję za uwagę

**Państwowe Gospodarstwo Leśne
Lasy Państwowe**

Tomasz Skowronek

tomasz.skowronek@szczecinek.lasy.gov.pl

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych

ul. Mickiewicza 2

78-400 Szczecinek

tel. +48 94 37 263 00

wew. 1171311